

17. 07. 2013

poz. Nr

WZÓR URZĘDOWEGO FORMULARZA ZGŁOSZENIA ZAINTERESOWANIA PRACAMI NAD PROJEKTEM ZAŁOŻEŃ PROJEKTU USTAWY, PROJEKTEM USTAWY LUB PROJEKTEM ROZPORZĄDZENIA

ZGŁOSZENIE ZAINTERESOWANIA PRACAMI NAD PROJEKTEM — ZGŁOSZENIE ZMIANY DANYCH*		
rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie wysokości opłaty rocznej za aplikację adwokacką. (tytuł projektu założeń projektu ustawy, projektu ustawy lub projektu rozporządzenia - zgodnie z jego treścią udostępnioną w Biuletynie Informacji Publicznej lub informacją zamieszczoną w wykazie prac legislacyjnych Rady Ministrów, Prezesa Rady Ministrów albo ministrów)		
A. OZNACZENIE PODMIOTU ZAINTERESOWANEGO PRACAMI NAD PROJEKTEM		
1. Nazwa/imię i nazwisko** Zygmunt Kołacz		
2. Adres siedziby/adres miejsca zamieszkania** _____		
3. Adres do korespondencji i adres e-mail v _____		
B. WSKAZANIE OSÓB UPRAWNIONYCH DO REPREZENTOWANIA PODMIOTU WYMIENIONEGO W CZĘŚCI A W PRACACH NAD PROJEKTEM		
Lp.	Imię i nazwisko	Adres
1		
2		
3		
4		
5		
C. OPIS POSTULOWANEGO ROZWIĄZANIA PRAWNEGO, ZE WSKAZANIEM INTERESU BĄDĄCEGO PRZEDMIOTEM OCHRONY		
<p>Niniejszym zgłaszam swoje zainteresowanie pracami nad projektem rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie wysokości opłaty rocznej za aplikację adwokacką i wskazuję, że zgłoszenie to wnoszę w interesie aplikantów adwokackich, wyrażającym się w prawie do samodzielności życiowej, godnego życia, prawie do pracy, prawie do założenia rodziny oraz prawie do pozyskania wiedzy potrzebnej do prawidłowego wykonywania zawodu adwokata.</p> <p>W pierwszej kolejności ustosunkowuję się do treści przygotowanego projektu rozporządzenia wskazując na następujące okoliczności:</p> <p>1. Skutki regulacji - następstwa podniesienia opłaty za aplikację adwokacką</p> <p>W treści uzasadnienia projektu rozporządzenia ocena skutków regulacji w zakresie oddziaływania aktu prawnego na aplikantów adwokackich nie została przedstawiona. Świadczy to zarówno o wadliwości samego uzasadnienia projektu rozporządzenia, jak i prawdopodobnie o niewzięciu tego zagadnienia pod uwagę przy jego przygotowywaniu. Podwyższenie opłaty za aplikację adwokacką odniesie natomiast daleko idące skutki w odniesieniu do środowiska aplikantów adwokackich w ogólności.</p> <p>Opłata za aplikację adwokacką w obecnej wysokości, tj. PLN 4.480,00 w mojej ocenie pozwala na pełne pokrycie kosztów szkolenia aplikantów a nadto pozwoliłaby nawet na rozszerzenie tego szkolenia, w tym np. właśnie o praktyki w Sądach Apelacyjnych. Świadczy o tym fakt finansowania przez Okręgowe Izby Adwokackie ze środków przeznaczonych na szkolenie również przedsięwzięć bezpośrednio ze szkoleniem nie związanych (wyjazdy, imprezy okolicznościowe, bal aplikanta itp.). Ograniczenie wydatków na tego rodzaju przedsięwzięcia pozwoliłoby na zabezpieczenie środków niezbędnych do pokrycia dodatkowych kosztów związanych ze szkoleniem. Ponadto dane</p>		

Kołacz

dotyczące rzeczywistych kosztów szkolenia aplikantów adwokackich nie są w pełni przejrzyste dla grupy ponoszącej te koszty, czyli samych aplikantów. Trudno jest bowiem dokonać oceny kosztów szkolenia nie dysponując np. danymi o wynagrodzeniach poszczególnych osób uczestniczących w szkoleniu, tak by możliwe było przyporządkowanie konkretnie określonych kwot do konkretnych elementów szkolenia. Niedopuszczalne jest bowiem dalsze podtrzymywanie stanu rzeczy, w którym środki pochodząca z opłat wnoszonych przez aplikantów służą nie tyle zapewnieniu właściwego poziomu kształcenia, ale zapewnieniu dodatkowego płatnego zajęcia wąskiej i zamkniętej grupie osób szkolenie to prowadzących. W mojej ocenie uzasadnienie projektu jest zatem niepełne również w zakresie wskazania przesłanek świadczących o rzekomym wzroście kosztów szkolenia.

Największy niepokój budzi jednak pominięcie skutków podwyższenia opłaty na sytuację samych aplikantów – obecnie aplikant zobowiązany jest do uiszczenia opłaty wynoszącej PLN 4.480,00 rocznie oraz do uiszczania składki korporacyjnej. Przyjmując wysokość składki korporacyjnej w wysokości PLN 100,00, obciążenie aplikanta wynosi PLN 5.680,00 rocznie, czyli PLN 473,33 miesięcznie. Oceniając skutki jakiegokolwiek regulacji dotyczącej wysokości opłaty za aplikację adwokacką autor rozporządzenia powinien zatem zbadać wysokość przeciętnych zarobków aplikanta adwokackiego, tak by być w stanie rozstrzygnąć, na jaką opłatę aplikant jest w stanie sobie pozwolić – tego rodzaju dane prawdopodobnie natomiast w ogóle nie istnieją i mogą być trudne do pozyskania w inny sposób niż poprzez przeprowadzenie ankiety kierowanej do samych aplikantów. Powszechnie wiadomo jest bowiem, że znaczna część aplikantów, pomimo objęcia patronatem, nie jest zatrudniona na podstawie umowy o pracę, ale wykonuje swoje czynności w oparciu o umowy cywilnoprawnego, w tym często w oparciu o umowę o dzieło, niezapewniającą żadnego rodzaju zabezpieczenia społecznego. Istnieje również problem zatrudniania aplikantów w tzw. szarej strefie.

Skracając powyższy wywód, nie ulega w mojej ocenie wątpliwości, że bardzo często „praca” aplikanta adwokackiego jest nisko płatna. Niezależnie od przyczyn tego zjawiska (takich jak bardzo duża ilość aplikantów, brak specjalizacji, wadliwość systemu kształcenia akademickiego itp.) przyjmując za fakt niską stopę życiową aplikantów adwokackich racjonalnie działający ustawodawca nie powinien często do sytuacji paradoksalnej, w której aplikant otrzymuje niskie wynagrodzenie m.in. z uwagi na nieobecności związane z uczestnictwem w coraz to droższym szkoleniu. Warto przy tym wziąć pod uwagę choćby tak proste wyliczenie kosztów życia aplikanta, jak wyliczenie poniższe:

- koszt wynajmu pokoju (w tzw. studenckim mieszkaniu) w mieści takim jak Kraków, Warszawa, Gdańsk czy Wrocław – PLN 500,00;
- koszt żywienia jednej osoby – PLN 500,00;
- koszty transportu (przynajmniej biletu miesięcznego komunikacji zbiorowej) – PLN 50,00
- koszty szkolenia aplikantów adwokackich - PLN 473,33.

Przyjmując powyższe koszty – wskazane na minimalnym poziomie odnoszącym się do osoby mieszkającej w jednym pokoju, w mieszkaniu zajmowanym przez kilka osób, nie mogącej pozwolić sobie na założenie rodziny, nie wydającej żadnych środków na takie rzeczy jak odzież, utrzymanie czystości itp., nie mogącej pozwolić sobie na utrzymanie samochodu lub innego własnego środka transportu – należy stwierdzić, że dla ich pokrycia aplikant musiałby osiągać miesięcznie dochód netto w kwocie nie niższej niż PLN 1.523,33. Przy założeniu postulatu zatrudnienia w ramach stosunku pracy, aplikant żyjący na granicy minimum egzystencji musiałby osiągać wynagrodzenie brutto w kwocie przynajmniej PLN 2.091,00. Jak wiadomo, istnieje wielu aplikantów, dla których wynagrodzenie w tej wysokości, jest całkowicie nieosiągalne.

Rozpoczynając aplikację adwokacką aplikant, który ukończył studia wyższa w tzw. standardowym terminie ma 25 lat. W mojej ocenie państwo powinno stwarzać osobom w tym wieku możliwość zdobycia pierwszej pracy, wykonywania jej bez utrudnień, założenia rodziny czy nawet zakupu własnego mieszkania. Rzeczy te mają podstawowy charakter, stanowią pewnego rodzaju minimum, którego obecnie wielu aplikantów nie jest w stanie osiągnąć. Nadmierne obciążenie finansowe aplikantów adwokackich skutkuje albo brakiem możliwości samodzielnej egzystencji (wyrażającym się w konieczności korzystania z pomocy rodziców) albo życiem

poniżej godnego minimum.

Należy również podkreślić, że zła sytuacja na rynku pracy w grupie zawodowej aplikantów adwokackich, w tym w szczególności częste zastępowanie umów o pracę umowami cywilnoprawnymi prowadzi do zmniejszania zakresu zabezpieczenia społecznego (emerytalnego, zdrowotnego itp.) aplikantów.

Ocena rzeczywistych skutków regulacji, przedstawionych pokrótce powyżej, powinna poprzedzać przygotowanie projektu rozporządzenia w sprawie wysokości opłaty rocznej za aplikację adwokacką.

2. Pominięcie rzeczywistego zakresu zwiększenia opłaty

W treści uzasadnienia projektu rozporządzenia wskazane zostało, że po dokonaniu podwyższenia opłaty adwokackiej do poziomu 3,1 – krotności minimalnego wynagrodzenia opłata ta będzie wynosiła PLN 4.960,00. Stwierdzenie to według stanu obecnego jest prawdziwe, jednakże w pełni uzasadnione jest przypuszczenie, że w planowanej dacie wejścia w życie rozporządzenia kwota ta będzie znacząco wyższa. Począwszy od 01.01.2014 roku minimalne wynagrodzenie za pracę ma wynosić PLN 1.680,00, co oznacza, że wysokość opłat za aplikację adwokacką wynosić będzie nie jak wskazuje to autor projektu PLN 4.960,00, ale PLN 5.208,00. Fakt corocznego zwiększania płacy minimalnej został –wydaje się, że celowo – pominięty w treści uzasadnienia projektu. Zwiększenie wysokości opłaty za aplikację związane z podniesieniem płacy minimalnej ma przy tym zasadnicze i szczególnie istotne znaczenie. W rzeczywistości bowiem, gdyby wskaźnik krotności płacami minimalnej nie uległ zmianie, sama opłata wzrosłaby z kwoty PLN 4.480,00 do kwoty PLN 4.704,00. Projekt rozporządzenia, pod pozorem podwyższenia opłaty do kwoty PLN 4.960,00 faktycznie wprowadziłby natomiast jej podwyższenie aż do kwoty PLN 5.208,00.

3. Zapewnienie aplikantom właściwego poziomu wykształcenia

Zgodnie z art. 76b ust. 3 ustawy Prawo o adwokaturze Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Naczelnej Rady Adwokackiej, określa, w drodze rozporządzenia, wysokość opłaty rocznej, kierując się koniecznością zapewnienia aplikantom właściwego poziomu wykształcenia, przy czym wysokość opłaty nie może być wyższa niż sześciokrotność minimalnego wynagrodzenia.

W treści uzasadnienia projektu rozporządzenia wskazano, że rzekoma konieczność podwyższenia opłaty wiąże się z koniecznością pokrycia kosztów szkolenia. Potrzeba pokrycia tych kosztów nie jest jednak przesłanką, którą Minister Sprawiedliwości powinien brać pod uwagę określając wysokość opłaty – jest on bowiem zobowiązany do kierowania się wyłącznie koniecznością zapewnienia aplikantom właściwego poziomu wykształcenia. Oznacza to, że dla ustalenia opłaty w jakiegokolwiek wysokości konieczne jest wcześniejsze ustalenie, czy szkolenie we wszystkich Izbach zapewnia poziom kształcenia, który mógłby być określony jako właściwy z punktu widzenia przygotowania do wykonywania zawodu adwokata. W chwili obecnej, w sytuacji, w której rynek usług prawnych stwarza możliwości wykonywania zawodu na wiele różnych sposobów, w wielu różnych specjalizacjach, zasady ustalania opłaty za aplikację adwokacką wymagają gruntownej rewizji. Możliwe jest bowiem, że właściwe przygotowanie do zawodu powinno być raczej zapewnione przez właściwe kształtowanie polityki zatrudnienia, tak by aplikant mógł kształcić się głównie w ramach pracy w kancelarii, wykonując czynności w ramach działalności, z której profilem wiąże swoją przyszłość zawodową. Z uwagi na znaczną dywersyfikację usług świadczonych przez adwokatów za niecelowe można by uznać próby zapewnienia każdemu aplikantowi „minimum wiedzy, którą każdy adwokat powinien posiadać”. Brak jest bowiem podstawy do przyjęcia, że w ramach kształcenia aplikant powinien poznać np. zasady prawa spadkowego, natomiast prawo podatkowe może zostać pominięte.

Prawidłowe kształtowanie polityki zatrudnienia w grupie zawodowej aplikantów adwokackich powinno natomiast przede wszystkim polegać na zmniejszeniu obciążeń finansowych aplikanta, jak również zmniejszeniu zakresu teoretycznych zajęć szkoleniowych, w tym zwłaszcza zajęć odbywających się w czasie wykonywania pracy zawodowej. Rezygnacja np. ze szkoleń wyjazdowych organizowanych w dniu powszednie pozwoliłaby na znaczne ograniczenie kosztów aplikacji adwokackiej. Również ograniczenie liczby zajęć teoretycznych dotyczących wąskich – a niekoniecznie tak często stosowanych, jak bywa to niekiedy uznawane – dziedzin prawa, jak np. postępowanie w sprawach wypadków komunikacyjnych, pozwoliłoby na zminimalizowanie kosztów

Kotarski

szkolenia.

Wobec powyższych uwag przedstawiam następujący projekt postulowanego rozwiązania prawnego:

„§ 1. Opłata roczna za aplikację adwokacką wynosi PLN 4.200,00.

§ 2. Opłata, o której mowa w § 1, dotyczy pełnego roku szkoleniowego.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie z w dniu 01.01.2014 roku.”

Zaproponowana wysokość opłaty (która wcale nie musi być określona przy użyciu wskaźnika krotności płacy minimalnej, ale może być wyrażona kwotowo) jest równa wysokości opłaty za aplikację adwokacką w roku szkoleniowym 2012 i w mojej ocenie jest w pełni wystarczająca na pokrycie kosztów szkolenia. Dodatkowo obniżenie opłaty korzystnie wpłynie na działania Izby Adwokackich, bowiem pozwoli na bardziej efektywne zarządzanie środkami przeznaczonymi na pokrycie kosztów szkolenia i da możliwość rezygnacji z tych jego elementów, które nie zmiierają do zapewnienia aplikantom właściwego poziomu wykształcenia.

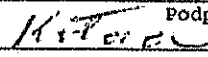
D. ZAŁĄCZONE DOKUMENTY

1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	

E. Niniejsze zgłoszenie dotyczy uzupełnienia braków formalnych/zmiany danych - zgłoszenia**
dokonanego dnia

(podać datę z części F poprzedniego zgłoszenia)

F. OSOBA SKŁADAJĄCA ZGŁOSZENIE

Imię i nazwisko	Data	Podpis
Zygmunt Kołacz	10.07.2013	

G. KLAUZULA ODPOWIEDZIALNOŚCI KARNEJ ZA SKŁADANIE FAŁSZYWYCH ZEZNAŃ

Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia

(podpis)

* Jeżeli zgłoszenie nie jest składane w trybie art. 7 ust. 6 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa, treść: "- Zgłoszenie zmiany danych" skreśla się.
** Niepotrzebne skreślić.

Pouczenie:

1. Jeżeli zgłoszenie ma na celu uwzględnienie zmian zaistniałych po dacie wniesienia urzędowego formularza zgłoszenia (art. 7 ust. 6 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa) lub uzupełnienie braków formalnych poprzedniego zgłoszenia (§ 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22 sierpnia 2011 r. w sprawie zgłaszania zainteresowania pracami nad projektami aktów normatywnych oraz projektami założeń projektów ustaw (Dz. U. Nr 181, poz. 1080)), w nowym urzędowym formularzu zgłoszenia należy wypełnić wszystkie rubryki, powtarzając również dane, które zachowały swoją aktualność.

2. Część B formularza wypełnia się w przypadku zgłoszenia dotyczącego jednostki organizacyjnej oraz w sytuacji, gdy osoba fizyczna, która zgłasza zainteresowanie pracami nad projektem założeń projektu ustawy lub projektem aktu normatywnego, nie będzie uczestniczyła osobiście w tych pracach.

3. W części D formularza, stosownie do okoliczności, uwzględnia się dokumenty, o których mowa w art. 7 ust. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbینگowej w procesie stanowienia prawa, a także pełnomocnictwa do wniesienia zgłoszenia lub do reprezentowania podmiotu w pracach nad projektem aktu normatywnego lub projektu założeń projektu ustawy.

4. Część E formularza wypełnia się w przypadku uzupełnienia braków formalnych lub zmiany danych dotyczących wniesionego zgłoszenia.

Kolona

Informacja: Wzór wniosku znajduje się w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 22 sierpnia 2011 r. w sprawie zgłaszania zainteresowania pracami nad projektami aktów normatywnych oraz projektami założeń projektów ustaw (Dz.U. Nr 181, poz. 1080)